

Молода Україна

журнал українськот демократичної молоді

РІК ВИДАННЯ XXXI

КВІТЕНЬ — 1981 — APRIL

ч. 299

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Pentincton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
Alex Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J. 08525

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

МОЛОДА УКРАЇНА

MOLODA UKRAINA

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.

Голова ЦК: В. ПЕДЕНКО

Редакція Колегія:

Л. Ліщина, С. Голубенко,
Ю. Криволап, В. Родак, А. Лисий,
О. Пошиваник, Л. Павлюк.

Адміністратор З. Корець

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association ODUM.

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.
President: V. PEDENKO
18 Henderson Ave.
Thornhill, Ont., Canada
L3T 2C0

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 9.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В Австралії 6.50 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 70 центів

В Англії і Німеччині 7.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 80 центів (америк.)

В усіх інших країнах Європи 6.00 дол. (америк.)
Ціна одного прим.рика: 65 центів (америк.)

В усіх країнах Південної Америки 5.00 до л. (америк.)
Ціна одного примірника: 50 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журнала, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтернаціональні купони (International Reply Coupon) на суму 25 канадських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за свою право скорочувати статті і правити мову; рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,
Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Я. Славутич, Б. Олександров, К. Рошко, П. Косенко. Г. Гордієнко — Верба. о. Д. Фотій — Слово про бл. п. Архиєпископа Миколая. А. Юріняк — Поет Б. Олександров. Ю. Криволап — До проблеми апатії в ОДУМ-і. Я. Славутич — Дочка, гідна свого батька. Д. Нитченко — Незвичайні успіхи Г. Кривенка. З одумієського життя і праці. Родинна хроніка. Сторінка Юн. ОДУМ-у.

На обкладинці: Віктор Борзовський, молодий правозахисник, автор книжки "Поцілунок Сатани", під час зустрічі з українським громадянством у Торонто, 31-го січня 1981 р.

Фото Ів. Корця

Г. ГОРДІЄНКО

ВЕРБА

Сьогодні знов мене цілує жаль,
Бо бачив я — коли зоря ще спала —
Мене Вкраїна вийшла провожати
І довго, довго вербами махала.

Антін Михайлівський

Не одному із читачів "Молодої України" ввиждається та й ще буде ввижатися, як нам усім на прощання Україна махала вербами. Бож верба є мабуть єдиним деревом, "обов'язковим" для українського краєвиду.

В українській народній творчості верби найчастіше зустрічаються, як "тихі", рідше вони "шумлять". Ота "тихість" верб зумовлена тим, що вони ростуть на низах рельєфу, бо там тече вода, а верби тримаються поблизу води.

Верба має багато дрібного коріння, яке густо переплітає землю, тому її й уживають на закріплення берегів річок, потоків, ставків, на греблях, про що й народня пісня не забула занотувати: "в кінці греблі шумлять верби". У Володимира Сосюри:

"І верби гнуться над водою
І ронять слози у глибину".

У Спиридона Черкасенка:

"Купами темними, сумно-таємними
Верби схилились".

У Василя Бобинського: "Біжать на став купаться зграї верб". Так що не без підстав поетові видалося оте махання верб йому (та й нам усім) на прощання. Так бо поширена верба по Україні.

Дерево верби скромної якості, але краще їй верба, ніж нічого. Тому й не дивно, що Хліборобська Секція першого з'їзду руських науковців у Львові 1848 року постановила пропагувати на-

садження верби всюди, де лише дастися, бо довкола селянських земель були панські та монастирські землі, а селяни не мали палива. Ця акція мала успіх і за десятки років Галичина вкрилася вербами, так що навіть почали говорити про "галицьку" вербу, хоч ботанічної такої відміни нема.

Більш, як паливо, верба мала значення в гарбарстві, бо в її корі є гарбники, які й уживали при гарбуванні шкіри. З часів ще Гіпократа, славного грецького "батька медицини" з 4-3 стол. до РХ, що його присягу вірно служити рятуванню хворих ще й тепер виконують кандидати в лікарі, листя й кору верби вживали в виварах для поборення гарячок та проти ревматизму у людей.

Року 1829 з верби виділено хемічну сполуку саліцил, яка й була тією лічницею речовиною в вербі. Року 1899 німецька фірма Фрідріх Баер і Ко. сполучила саліцил з ацетиловою кислотою і з того вийшов всім нам відомий лік аспірини, який з успіхом помагає нам поборювати гарячку та ревматизм. А в минулих 20-30-их роках виявили, що аспірин поборює сціплення крові — коагуляцію й тим подає надію в найближчому майбутньому успішно боротися проти паралічу та хвороб серця, які так численно вкорочують життя теперішнім пацієнтам.

Ботанічна назва верби Салікс походить із кельтських слів "сал" — близько й "ліс" — вода. З того походить і назва хемікалії саліцин. А назва аспірин вказує на "відгарячення" людей від гарячки.

Наши почуття, нас, які живемо поза Україною, дуже влучно підмітив Максим Рильський:

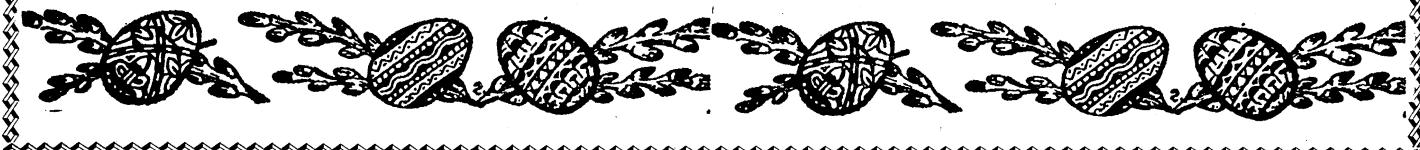
"Та шелест верб у пам'яті не тане,
Він ще чутніший тут на чужині".

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З ВЕЛИКИМ СВЯТОМ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
ВІТАЄМО

ОДУМІВЦІВ, НАШИХ ПРИХИЛЬНИКІВ, СПІВРОБІТНИКІВ,
ПЕРЕДПЛАТИНИКІВ І ВСІХ УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНІ
ТА ПОЗА НЕЮ СУЩИХ.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМИТЕТ ОДУМ-У
РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "М. У."

Славний наш ігумен Данило Прочанин у роках 1106-08 відбув подорож до Святої Землі й написав твір про свої враження з тієї мандрівки "Хождення ігумена Руської Землі". Твір багатий матеріалами географічного, економічного та етнографічного характеру. Твір перекладено на різні мови. Над Йорданом Ігумен зустрів наше рідне "вербіс" й так йому втішився, як живому землякові з України.

Наш сучасний поет Євген Бандуренко подорожуючи по теплих краях подивлив красу пальм, агав, евкаліптів, лаврів і навіть секвой та різних трав і квітів, та яка ж його радість була, коли він згадує:

"І раптом — ніби одмінився світ,
Бо над ставком, між незвичайних віт,
Мені вербиця простягла гіллячку.
І все забувши, так я їй зрадів,
Немов між іноземцями зустрів
Із України рідної землячку".

На засланні на острів Святої Олени Наполеон перебував у холодку під вербою та мав по-достатком часу подумати про своє недавнє славне минуле. Та напевно ніхто в людській історії не мав такого тісного співжиття з вербою, як наш Тарас Шевченко.

В ті часи, коли Шевченко перебував у війську для вояків була обов'язкова тілесна кара. Для її виконання вояки ставали в дві лави одна напроти одної, кожний із них мав прута із верби. Винуватого вояка напівголим пускали поміж вояків, які й мусіли вдарити винуватого хоч по разові. Суворість кари залежала від кількості вояків з прутами.

Один із таких вербових прутів попав Шевченкові в руки:

"І він ту гілочку-гилину,
Крихітку рідної України,
Бере на руки. І несе,
Несе, немов, малу дитину,
Несе садити у пустиню!
Мов найдорожче в ній усе, усе:
— Рости, вербиченько... високо...
І я... і ти... ми одинокі...
Рости... цвіти зеленим крином,
Удвох вже будем з України".

Василь Глинчак

Дуже добре про ту вербиченьку написав також Ростислав Братунь.

Верба прастаре дерево, бо ще з крейдяної доби, але вона себе поводить так, як би була не знати яка молода. Бо розмножається галузками з молодих гіллячок, чи із старого стовбура. Досить вstromити її в вогку землю й верба усамостійнюється й виростає окремим деревом, чи кущем, якщо це був верболіз. Тому її так багато відмін, що не можна й звести їх докупи.

Але є одна відміна верби, про яку й поети часто згадують, як напр.:

"Старі верби на березі

В воду поспускали
Свої віti зеленії".

(Борис Грінченко)

"Нижче-нижче гнеться гілля
У плакучої верби".

(Агатаангел Кримський)

"Крізь листя мчатъ вітри простоволосі,
Плакучим вербам чешуть русі косі".

(Андрій Гарасевич)

У верби молоде галуззя є таке тонке, що воно само собою гнеться додолу, а у плакучої верби молоде галуззя винятково тоненік, а до того ще й довге, тому й звисає до самої землі, а часто до води. Вони є окрасою численних парків по світі.

Верба така весела, життерадісна, тому й не диво, чому плакучу вербу називають "плакучою"? Як для Юного ОДУМ-у та кандидатів до нього може придатися таке пояснення:

"Донька маму обіймає,
В мами дізнається:
— Через що верба, — питає, —
Плакучою зветься?
Братик змахує руками,
Бурмоче крізь слізки:
— Це тому, що з неї мама
Виламує різки".

(Андрій Динник)

Для читачів у Великій Британії варто знати, що коли в першому столітті після РХ римляни висадилися на Британському острові, то там вони побачили хатки, сплетені з вербового пруття, з лози, обмазані глиною. До оборони тих хаток стали британці з щитами, сплетеними з... лози!

Поки християнська церква не вийшла поза межі Римської Імперії, фактично поза береги Середземного моря, то в Вербну Неділю вживали пальмового листя, а свято поступово міняло свою назву з "Свята пальмових гілок" на "Свято цвітносія", на "Неділю квітну" й нарешті на "Вербну Неділю". І побожний український народ поніс до храмів своїх святити дар своєї весни — вербове пруття, яке ставало свяченою вербою. Церква освятила її й признала її гідною замінити ту горду пальму, яку колись кидали під ноги осляти, на якому в'їздив у Єрусалим Ісус Христос, щоб остаточно увійти у вічність.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У вірші "Три дари" Яра Славутича (див. "М. У." за січень 1981 р., стор. 2) перше слово у першому рядку має бути Праведний, а не Правеликий. Пропросимо наших читачів віправити цей наш недогляд.

Редакція

о. Дм. ФОТИЙ

СЛОВО ПРО БЛАЖЕННОЇ ПАМ'ЯТІ АРХИЄПІСКОПА МИКОЛАЯ В РАДІОПРОГРАМІ ОДУМ-У "МОЛОДА УКРАЇНА" — 11-ГО КВІТНЯ 1981 Р.

Надійшла дуже сумна вістка, що у вівторок 31-го березня 1981 р. упокоївся в Бозі, на 78-му році життя, блаженної пам'яті Владика Архієпископа Миколай.

У неділю 29-го березня ц.р. відслужив останню Службу Божу та Панахиду за замучених голодом в Україні. Служив у церкві Св. Андрія Первозванного на Західному Торонті. В понеділок 30-го березня від'їхав до доночки до Рочестер, США, щоб порадуватись онуками та трохи спочити.

І знайшов там вічний спочинок у Господа, котрий казав "ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ ВСІ СТРУДЖЕНИ І ЗНЕМОЖЕНИ, І Я ВАС УСПОКОЮ!"

Ця сумна і пригноблююча вістка розійшлася блискавкою по Торонті, по Єпархії Східній, по Канаді й Америці.

Владика Архієпископ Миколай, народився на Буковині, 9-го вересня 1903 р. Закінчив університетські студії в Чернівцях. Працював у міністерстві у Букарешті, Румунія, як інженер-агроном.

Вже на Буковині, за студентських часів, був свідомим українським патріотом. Таким остався й на еміграції і в Канаді.

Богословські студії закінчив у Колегії Св. Андрія у Вінніпезі. Був висвячений 1959 року на священика Української Православної Церкви в Канаді. Улюблений на парафіях Брітіш Колюмбії та в Лондоні, Онтаріо, де був священиком 14 років.

Воля Божа була, що після упокоєння його дружини, Катрусі, провід нашої Церкви, знайшов його гідного бути Єпископом. Хіротонія в епископі відбулася у неділю 21-го грудня 1975 року, в Українській Православній Катедрі Св. Володимира в Торонті, з участю Блаж. Митрополита Андрія, Блаж. Митрополита Михайла, Високопреосвященнішого Архієпископа Бориса та 25 священиків.

Владика Миколай приступив сумлінно до виконання своїх обов'язків, як архієпископ у Винограднику Христовому. За цю його ревну працю (XVI) Собор Єпископів нашої Церкви в Канаді нагородив Владику Миколая саном Архієпископа (на Східну Канаду).

Щороку Владика Миколай відвідав Канонічні Візитації по парафіях, щоб порадити, бачити, як працюють вірні для Церкви Прабатьківської, щоб поставити свою Єпархію високо, як у свідомості православного християнського життя, так і в свідомості національний. Ревно цікавився Українськими школами, українськими молодечими організаціями, працею жіночтва, що працює для Рідної Церкви. Цікавився всіми ділянками нашого Церковного і громадського життя! Виступав із словом науки і по радіомовленні "Благовісник",

скликав Єпархіальні з'їзди, духовні конференції, бував на засіданнях Катедральної Громади, Братства Св. Володимира при Катедрі.

За його старанням, вибрано Єпархіальний Комітет по 1000-літтю Хрестення України, який нарекслів свої пляни, щоб цю святу подію Українського Народу прославити і тут, у новій Батьківщині. Можна сміливо ствердити, що нема ділянки праці, в якій Владика не брав би живу участь. Згадати б, що не було проповіді Владики, слова його, де не закликав би українську родину до виховання своїх дітей у християнському та національному дусі. Звертає увагу батькам, щоб: "затримували мову, звичай, обряди, бо тільки в цей спосіб збережемо наші духовні цінності, питомі тільки нашему народові".

Тому, 14-го січня 1981 року, всі парафії, і всі українські організації міста Торонта величаво вшанували Владику Архієпископа Миколая, з Українським Новим Роком.

Богові було угодно провести Владику такою дорогою життя, щоб слід про нього добрий, чесний, братерський, остався незатертим на довгий час у нашій пам'яті. Співчуваємо Проводові нашої Української Православної Церкви в Канаді, Східній Єпархії, дітям та внукам, котрих так любив Владика Миколай.

Душу нашого Духовного Батька Архієпископа Миколая нехай Господь оселить в Царстві Своєму! А ми, як діти духовні, довго будемо відчувати брак рідного Архипастыря, що Боже й національне почуття так уміло поєднав у своїй людській душі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

С ПІВЧУТТЯ

ОДУМ, ТОП і Юні одумівці висловлюють глибоке співчуття родині Покійного, ієрархам, духовенству і вірним Української Православної Церкви в Канаді з приводу відходу на вічний спочинок високопреосвященнішого владики Миколая, архієпископа Торонто і Східної Канади, якого всі одумівці так любили і шанували. Це велика і невимовна втрата для українців у Канаді, бо ми втратили вірного слугу Українського Народу, достойного і ревного оборонця Української Православної Церкви в Канаді, соборника і патріота.

Хай канадська земля буде йому легкою, і хоч трохи нагадує йому його рідну Буковину.

Вічна Йому Пам'ять!

А. ЮРИНЯК

ПОЕТ БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ У МОЇХ ОЧАХ

Про головні збірки поезій Б. Олександрова: "Туга за сонцем", "Колокруг" і "Камінний берег" я свого часу вже писав. А тому що "Поворот по сліду" в більшій частині є вибір із названих трьох збірок плюс поезії з першої збірки "Мої дні", і тому що вона (тобто збірка "Поворот по сліду") удостоїлася вже декількох грунтових рецензій різних авторів, то я хочу обмежитися коротким шкіцом на основі своїх двох особистих зустрічей з автором — одна з них відбулася в Торонті, а друга в Детройті. Але, не провадячи щоденника і взагалі мемуарних записів, я сьогодні вже не пам'ятаю — котра з них була першою, а котра другою і які, власне, їх дати. Знаю лише, що обидві вони відбулися, коли я ще жив і працював у Детройті, отже в періоді часу 1954-1959 рр.

До Торонто я поїхав на запрошення прочитати чи доповісти про літературну творчість Івана П. Багряного. Здається, запрошення було від Літ.-мист. Клубу, що його головою був тоді Федір Одрач (нині небіжчик). Але присутніми були й "козубівці". Петро Волиняк, Б. Олексandrів, Віра Ворскло, Пишкало (хоч, може, вони тоді ще не були "козубівцями", тобто членами Літературно-мистецького Стоваришення "Козуб", який, нібито, мав бути конкурентом чи доповненням Літ.-мист. Клубу).

Прилюдні виступи назагал мені не вдаються, головно тому, що я кепсько "тримаю в руках" свої емоції. Ось і тоді — пам'ятаю це добре — я так розчулився, переказуючи стисло зміст "Огненного Кола", що спазми в горлі не давали мені говорити. Проте жадного порушення ладу в залі не було. По закінченні були оплески і за-прошення на "перекуску". Борис Олександров з дружиною (чи вона тоді була ще тільки його наречена) сиділи близько біля мене, і я звернув увагу на його стриману, може навіть надто сержозну манеру поводитися в товаристві. Чи говорив я тоді з Б. Олександровим особисто і що саме — сьогодні не пам'ятаю.

Друга зустріч була — як я вже попереду зазначив — у Детройті, куди Б. Олександров приїхав, щоб мати свій літературний авторський виступ. Я був тоді заступником голови Управи ЛМКлубу і говорив коротке вступне слово, представляючи зібраним канадського гостя, і навіть декламував (бо знав напам'ять) його поезію "Й" (Україні). Людей в залі — як звичайно на "літературних імпрезах" — було небагато, але слухали поета дуже уважно, і він був явно задоволений. Задоволені були й слухачі, яким дуже сподобалася його скромна, стримана манера промовляти і взагалі поводитися. Чи не найбільше "за всіх сказала" Людмила Савченко (молода співачка, на жаль, рано померла): вона підійшла до мене і, вказуючи очима на канадського гостя,

сказала потиху: "А він якийсь дуже інтелігентний, зовсім не подібний на інших гастрольних літераторів, особливо молодих...".

Пам'ятаю — я був приємно здивований влучністю спостереження людини, що її я особливим психологом чи навіть взагалі вникливим спостережником не вважав, а тим часом вона висловила і мое враження від постаті поета, зароджене ще навіть до особистої зустрічі, на основі самої його творчості. У котрійсь із своїх попередніх статей-рецензій (сьогодні мусів би перевірити, щоб сказати точно) я вже нотував особливість поезії Б. Олександрова, рідко подибувану в наших часах, а саме — їх душевну чистоту, високу інтелігентність — і то саме в інтимній ліриці, де багато поетів не вміють чи не хочуть бути чуйно-скромним, не "розперізуватися". Мені здається, що в цім відношенні лірика Бориса Олександрова в нашій сучасній поезії діяспори не має конкурентів чи поплічників, вона унікальна. Як відомо, левина частка інтимної лірики присвячена "йому" та "її" — любовним взаєминам осіб різної статі. І тут відразу впадає ввічі: любовні взаємини у ліриці Б. Олександрова зовсім позбавлені грубогоексу, що йому так модно нині віддавати навіть перший плян. У Б. Олександрова любовні взаємини фігурують лише у високій сублімації, одуховленості: нічого приємного, лише висока напруга духовності, здебільша вбраної в шати смутку й жалю та ще рокованої проминальності.

Людське життя в поетичній творчості Бориса Олександрова — це щось до болю крихке, хвилини щастя ледве вловні; натомість смуток, печаль — невідхильні, непозбавлені. Ще в своїй рецензії на збірку "Туга за сонцем" я лірику Б. Олександрова назвав ніжно-сумовитою, і цю кваліфікацію не похитнула, а ще більш утривалила дальша поетична збірка "Колокруг" та пізніші поезії. Та хіба лише вони? Адже навіть ніби гумористична проза, підписувана псевдом Свирид Ломачка, у збірці "Любов до близнього" пройнята питомим авторові одуховленим ліризмом. Ось цитата із названої збірки:

"...Марто, що ж це з тобою, Марто? Надворі жовтень, пломеніють жоржини й буки, небо робиться по-осінньому прозоре, а ти ось так... Пам'ятаєш, як ми колись блукали понад Десною, в голубій тишині, коли над луками пливло багряне сонце, а ліси стояли в сторожкій задумі? Я говорив тобі, мабуть, щось надзвичайно інтимне, а ти слухала, і нам було так гарно, нам здавалось, що земля звучить, як орган..."

Подорожі, мандри — це за висловом одного героя із скетчу небіжчика Софонова-Левицького — "наша спеціяльність", набута по залишенні рідного ґрунту. Недивно, що мотив мандрів, не-

роздучно пов'язаний з прощанням з минулим, звучить як домінантна в багатьох поезіях Б. Олександрова. Десять у половині 70-их років небіжчик готував кіно-сценарій "Шляхами чужини". Ціlosti цього кіносценаря мені не довелося бачити в нашій пресі: мабуть, небіжчик не встиг його ніде видрукувати, а може навіть не встиг і написати весь. Але в моїй пам'яті лишилася з цього сценарія поезія "Пісня". Оскільки її нема в посмертній збірці вибраних поезій "Поворот по сліду", то ми дозволимо собі подати тут її текст.

ПІСНЯ

"Ой ліси ви, ліси неозорі,
Самотою овіяні дні...
Над лісами займаються зорі,
Як в далекій моїй стороні.
Ми пройшли крізь тумани і спеки,
Під осіннім дрижали дощем,
Але пам'ять про рідні смереки
Ми й донині в серцях бережем.
Проминають і будні, і свята,
Але згадку святу не зітрутъ,
Як із дому хороші дівчата
Проводжали з квітами в путь.
І в тривожні, розбурхані ночі,
Коли землю окутує тінь,
Нам донині зоріють їх очі
Крізь сувору чужу далечінь...
Ми пройшли крізь тумани і спеки,
Під осіннім дрижали дощем,
Але пам'ять про рідні смереки,
Про полтавські поля бережем"...

(До речі буде сказати тут, що поезія з назвою "Пісня" є в першій (за часом) збірці нашого автора "Мої дні", виданій в Зальцбурзі ще 1946 р.).

Я не раз замислювався над тим—який все таки могутній чар має українська земля, вже навіть дуже понівечена й обдерта з своєї колишньої краси і достатку, пригнічена окупантами! Як тільки український селянин, чи робітник, чи інтелігент опиниться поза засягом червоних сатрапів, як відразу голос Батьківщини озивається в ньому тужливими жалюми і прагненням увільнити її з комуністичного кошмарного "раю".

Покоління Б. Олександрова, Карпенка-Криниці, Онуфрієнка Василя і Михайла Ситника не бачило вже на власні очі ні вишневих садків, ні широкополих ланів золотої пшениці в посіданні українського не сколективізованого хлібороба, ні славних із свого щирого народного гумору та пісень вечерниць та досвітків. А проте — саме воно, з примусу покинута українська земля надихала творчість цілого цього покоління.

І знову ж таки: поетичний голос Бориса Олександрова і в сфері "ностальгічної нути" вирізняється своїм неущербленим, рафінованим гуманізмом, абсолютною відсутністю ноток ворожості, помсти за нашу недолю. Знаю, що дехто скаже: Ото, власне, й зле, бо нам треба "громадою обух сталить", говорячи словами Кобзаря. А я скажу, що особисто мою українську душу вселюдськогуманні поезії Б. Олександрова звору-

Яр СЛАВУТИЧ

ЕЛЕГІЯ

*Коли мене в бою поцілить куля
І я впаду, поранений смертельно,
Передихаючи зведусь на руки
І пригадаю південь України.*

*Я пригадаю світ у рідних барвах,
Зелений, синій, жовтий, пурпурний,
Що розстелився в полі килимами,
Що — як веселка — в небеса устав.*

*Я пригадаю степові могили,
Сади вишневі, села біловиді,
Могутній плин широкого Славути,
Найкращі в світі затишні гаї.*

*I вже нехай навколо шугають кулі,
Хай нагла смерть регоче наді мною, —
Передихаючи зведусь на руки
I заспіваю переможну пісню.*

1941-1943

шують куди сильніше, ніж тріскучі "битовики" галасливих ура-патріотів.

Усамій ранній збірці "Мої дні" натрапляємо на поезію "Осінь", якою, власне, я хочу закінчити свої розважання. Наведу тут з цієї поезії три центральні строфі:

"Теплі тіні блукають в саду..."

Чуєш? Осінь замріяна дише...

Я по стежці знайомій іду,

Вітер золото кленів колише...

Десь пожарами міниться світ...

Лине думка до рідної хати:

Чи ти ходиш тепер до воріт,

Як бувало, мене виглядати?

Я прийду, одинока, прийду!

Плаче стужене серце від муки...

Буду в студіні, у чорну біду,

Зігрівати tremkі твої руки".

Може справді за джерело-побудник наведеної поезії правив якийсь конкретний образ дорогої авторові людини-особи. Але читач вчуває тут образ нашої знедоленої Вітчизни. Чейже саме Вона має право сподіватися, що ми тут, у розсіянні сущі, Її пам'ятаємо, Її журбою журимось.

І саме у цьому, у спромозі поетичного слова в однічному конкретному вміщати загальне, в близькому дальше, в людині Космос і навпаки — полягає специфіка поетичного слова; у спромозі доходити до самих черствих душ, геть полонених щоденникою джабу та бізнесу — сила і чар справжньої поезії. Оприлюднена найповніше в посмертній збірці "Поворот по сліду" поетична творчість Бориса Олександрова саме до неї належить.

Д-р Юрій Криволап

ДО ПРОБЛЕМИ АПАТІЇ В ОДУМ-І

Доповідь, виголошена під час останнього Всеодумівського З'їзду на панелі, влаштованім Студентським відділом ОДУМ-у.

Я в першу чергу хочу подякувати Голові Студентського відділу ОДУМ-у колезі Андрієві за те, що він запросив мене "старого думівця" поділитись думками на тему, яка турбує нас усіх, а саме: чим пояснити апатію нашого членства до своєї організації, ОДУМ-у? Тема ця — дуже цікава. Вона — надзвичайно широка і, ясна річ, що в встановленому для мене часі не зможу її детально розглянути. Зупинюсь лише на деяких моментах, з вірою, що в дискусії, яка вирине, ми зможемо цю тему охопити іншими суттєвими та актуальними думками.

Отож, почнемо від загального заголовку — "Апатія, апатія в ОДУМ-і". Апатію в ОДУМ-і не можна не розглядати окремо, відірвано, себто, не вглибившись в деталі причин апатії, яка існує взагалі під сучасну пору серед української громади в діяспорі. Тож, треба зупинитись спочатку хоч і загально на причинах апатії в українському суспільстві за кордоном. Але так, як членство ОДУМ-у, в подавляючій більшості, складається з молоді, батьки якої виростали в підсоветській Україні, себто, батьки моєї генерації, або батьки якої народились тільки в підсоветській Україні, а виростали вже в Сполучених Штатах чи інших країнах Західного світу, які перебували чи й перебувають під впливом ще живих своїх батьків, себто батьків нашої, молоді, яка має тепер сімнадцять — двадцять п'ять років, зупинимось над деякими психологічними та соціологічними чинниками, які, можливо, і є відповідальними за те, чому якраз більшість членів цієї генерації втікає чи ховається від активної участі в зорганіованому українському житті. Отож, маємо до діла, фактично, з двома генераціями, а може й з трьома, які своїми своєрідними способами сприяли розвиткові апатії до суспільно-громадського життя, свідками якого ми є з вами сьогодні, а саме, перше — генерація моїх батьків. Це люди, які мали сорок п'ять років, коли приїхали сюди. Друге — генерація моя, себто люди, які мали п'ятнадцять — двадцять років, коли приїхали сюди, до Америки. І нарешті, третє — наша наймолодша генерація, себто та, яка вже родилась і виховувалась тут в Америці чи в Канаді.

Давайте розглянемо кожну з цих генерацій окремо і зупинимось над тими чинниками, які, на мою думку, були притаманні цим генераціям та які в той чи інший спосіб сприяли розвиткові апатії до суспільно-громадського життя. Почнемо з першої генерації, з генерації моїх батьків, яким тепер є шістдесят п'ять — вісімдесят років, але яким було сорок — п'ятдесят років, коли приїхали в Америку. Якою була ця генерація? Це була

генерація, яка народилась і виховалась під терором комуністичної диктатури. Це були діти розкуркулених, засланих, голодом гонимих, зморених, застрашених людей, головною метою існування для яких було біологічне самозбереження за всяку ціну. Це була генерація, яка, як я вже згадував, гонимих, і яким і на думку не приходило себе розвивати чи оформлювати в рамках якоїсь суспільно-громадської організації, бо приналежність до єдино-визнаної політичної організації, де можна було б розвинути організаційні здібності, себто до комуністичної партії, була для них закрита, а інших не було, а якщо й були, то фіктивні, спотворені органами диктатури — НКВД чи КГБ для того, щоб сажати в тюрми чи засилати в Сибір та винищувати оцей національно-свідомий елемент української нації. Отож, протягом часу в цій генерації зародився патологічний страх перед всякими організаціями, і виникла своєрідна підозра, а то й ненависть до всяких організацій, які мали якесь політичне забарвлення і вони від них, як подальше тікали, та стояли осторонь. І тому зовсім не дивно, що коли ця генерація опинилася в країнах вільного світу — подавляюча більшість її себе, відділила загородила психологічним муром від впливів будь-якої суспільно-громадської чи політичної діяльності. Для більшості з цієї генерації слово партія стало синонімне з анатемою! Прикладів тут можна було б навести багато. Візьмім, наприклад, УРДП — партія, яка чи не найкраще віддзеркалювала ідейні потреби, десятків, а то й сотень тисяч емігрантів з підсоветської України. Але, на жаль, велика кількість цієї еміграції поставилась до цієї партії з підозрою, недовір'ям і мало того, що не включилась активно в її розбудову, а ще й пасивно, а то й активно виступала проти неї, підбурюючи до цього й інших на кожному кроці. Чому? Бо, мовляв, то є партія і від неї треба триматись подалі, бо приналежність до неї не може чогось доброго віщувати. Тут, мовляв, якщо не КГБ то Еф-Бі-Ай або Сі-Ай-Ей слідкує за тим, що ми робимо. Чим же ця генерація зайнялася? Вона зайнялась гонінням за здобуття матеріальних благ, які від них відібрали в совєтській Україні. Подавляюча більшість з них, в першу чергу поставила собі за мету — себе матеріально забезпечити, а не дбати за розбудову якогось там суспільно-громадського життя. Новим "Богом" став зелений долар. Він став символом майбутнього. І лише малій відсоток цієї генерації включився активно в розбудову громадського життя, а саме головне, в підготову своїх дітей (себто молоді моєї генерації), щоб вони могли зайнятися

Борис ОЛЕКСАНДРІВ

якусь активну, хоч, можливо, і не відповідальну роль в плеканні суспільно-громадського та політичного життя діаспори. Характерною рисою цього покоління є й те, що коли воно й посидало, наприклад, своїх дітей до вищих шкіл, то це переважно було до тих шкіл, які були "найдешевші" (штатні університети й коледжі) і то обов'язково для здобуття такого фаху, який гарантував би після чотирьох років навчання негайно кусок "доброго хліба". Одним словом, це покоління виплекало цілу генерацію технократів, більшість яких і залишились технократами, далекими від тих проблем, які нуртують в українському суспільстві. Технократів у нас завелось більше, як собак, але про виховання соціологів і психологів, які могли б аналітично й науково проаналізувати нашу спільноту й дати рецепт, направні нашим дітям, на жаль, у нас ніхто не подбав. Бо така професія в очах цієї генерації — була зайва витрата часу і грошей. Тож, на привеликий жаль, доводиться ствердити, що ми генерація, в більшості, НЕ спричинилася до виховання тієї зміни, яка була б свідома своїх обов'язків супроти розбудови майбутності української спільноти в діаспорі.

Глянемо тепер на згадану другу генерацію — людей моого віку, які хоч і народились на Україні, але виростали і формувались вже під впливом англо-саксонського оточення.

Більшість членів цієї генерації залишились під психологічним впливом своїх батьків. Мовляв, Іване, бережи книжку, а не ОДУМ. ОДУМ куска хліба тобі не даст. Бачачи матеріяльні злидні, в яких починали жити їх батьки, коли приїхали сюди, ця генерація поставила собі за мету — за всяку ціну піднести свій економічно-матеріяльний рівень — догнати свого сусіда англосаксонського Джона чи Джима, які матеріально збагатилися за рахунок кількох генерацій. Отож, закінчивши школу та одружившись, почалось гоніння за доларом. Дуже часто це гоніння доводило до того, що через працю треба було виїжджати з місцевостей більшого скupчення української спільноти і їхати там, де було мало або й зовсім не було українців. Опинившись в таких обставинах, ми починаємо бути свідками, як ця генерація стає жертвою спочатку культурної асиміляції, а згодом структурної. Вона починає втрачати своє, і так слабке, щодо національної свідомості, коріння. З Івана, Юрка чи Олексія стають Джан, Джордж чи Алекс. З Криволапа стає Крайволап і т. д. До дітей стає легше говорити англійською мовою і хоч проявів утотожнювальної асиміляції в цієї генерації ще мало, вона явно починає проявлятись в їх діях — отій третьій генерації. Таким чином починають збільшуватись у нас лави тих людей, які рідко заглядають до "українського гето", які не посилають і віддаляють своїх дітей від української школи, української дітвори, українського життя.

Що ж ми хочемо сказати про третю генерацію? На жаль, колosalний тиск модерного світу з його постійними соціальними процесами розкладає і так уже послаблені ряди нашої спільноти. Плекання індивідуалізму з усіма його нюансами в противагу плеканню праці в спільноті для спіль-

ЧЕКАННЯ

А мій батько усе чекає,
Може станеться щось нежданне,
Неймовірне, але жаданне —
А мій батько усе чекає.

Він читає старі газети,
Бо газети приходять пізно.
Десь там грози гуркочуть грізно —
Він читає старі газети.

Що там, як там у ріднім краю?
Кажуть, літо було суворе,
Мабуть, буде ще більше горе —
Що там, як там у ріднім краю?

Батько має років багато,
Не вертатись йому додому.
Прикро бути отак самому —
Батько має років багато.

Сниться рідна земля старому.
Ясні води і тихі зорі.
Плачуть очі померклі в горі —
Сниться рідна земля старому.

І мій батько усе чекає,
Все читає старі газети.
Мчать у темінь страшну ракету —
А мій батько усе чекає...

3. X. 1969

ної дії, стає альфою і омегою для більшості членів цієї генерації. І ось тут і є й наша трагедія, отої послідовний розвиток — апатія до активної участі в українському суспільно-громадському житті. Ті, що увійшли в провід української спільноти думають, що вони стали незамінними. Тому ми і є з вами свідками існування в нашій діаспорі таких дивовижних фактів, як досмертних президентів, незамінних голів СКВУ та УККА, як рівно ж голів наших партій та суспільно-громадських організацій. Ми з великим запалом, патосом і піднесенням проголошуємо на сторінках нашої преси, що "такий і такий то" пан доктор чи інженер в дев'ятій, а то й багато більше разів, був переображені на місцевого голову відділу УККА. Ми радіємо з цього, а я думаю, що нам треба ПЛАКАТИ.

Суспільство, яке не спромоглося виховати протягом 10-15 років з своїх рядів зміни — навряд чи заслуговує взагалі на те, щоб жити і творити, бо воно стало мертвим і на ньому треба поставити крапку!

Яр СЛАВУТИЧ

ДОЧКА, ГІДНА СВОГО БАТЬКА

(Д-р Оксана Ашер)

Як відомо, протягом тридцяти років московські фашисти, сховані під плащником радянського інтернаціоналізму, знищили більш як 200 українських поетів, письменників, літературознавців і мовознавців — велику частину еліти української нації. (Детальніше про це — в кн. *Розстріляна музя*, 1955, вищепідписаного). Твори ліквідованих були вилучені з усіх бібліотек і суворо заборонені. Імена їхніх авторів викреслені з усіх довідників чи історій, що з'являлися протягом тридцятих років і пізніше, за Сталіна. Не дивно, що наступні покоління читачів про них мало що або ж нічого не знають. Адже видавництва в Україні майже не перевидають книжок з українськими ідеями. Якщо ж появляється щось із творчості недавно реабілітованих, то в дуже пересіяному, вихолощеному різновиді.

За таких невідрядних умов на еміграцію лягає велика відповіальність — видавати ті твори, що в Україні, під московською займанчиною, не можуть побачити світу. На жаль, наші тутешні організації надають мало значення збереженню літературної спадщини. Тягар цієї нелегкої праці спадає, передусім, на плечі родин ліквідованих творців української національної культури. Українська громадськість має бути глибоко вдячна саме їм за все те, що вони зробили досі.

Рідний брат Миколи Зерова, Михайло Орест іще 1948 року видав *Соннетаріон* у Мюнхені та інші книжки метра, неоклясиків, за допомогою приятелів по цей бік океану. Дружина Миколи Куліша зберегла найкращі три п'єси свого чоловіка — "Міна Мазайлі", "Народний Малахій" і "Патетична соната". Вони побачили світ 1955 р. у виданні УВАН і НТШ. Пані Оксана, дочка Костя Буревія, здається, власним коштом випустила у світ батькові *Пародези* (Н.-Й., 1955) та інші його книжки. Олександер Филипович також власним коштом видав *Поезії* (Мюнхен, 1957) свого брата, Павла Филиповича. Він же багато причинився до видання його наукових праць під назвою *Література в Австралії*. Заходами п. Галини, дружини Євгена Плужника, з'явилися *Рівновага* (Авгсбург, 1948) та *Три збірки* (Мюнхен, 1979) цього поета. Ще 1964 р. в Нью-Йорку коштами дружини й дочки Михайла Драй-Хмари побачило світ повне видання його *Поезій* — значно більше за київське, дуже пересіяне через цензурне сито. Петро Плевако, що живе у Парижі, 1961 р. перевидав наукові праці рідного брата Миколи Плевака. Були й інші видання, ініційовані родинами засланих чи розстріляних українських письменників.

На жаль, траплялися випадки негативного ставлення членів родин до творчості своїх кревних. Рідна сестра Дмитра Загула, збаламучена кому-

ністичними "прогресистами" в Канаді, та сама особа, яку я таки відшукав і в якої зберігалися ранні унікальні твори її брата, відмовилась від запропонованої допомоги видати недруковані вірші найвизначнішого українського символіста. Нерозумна жінка, без належної освіти, передала багате листування й недруковані твори до музею поета (в Чернівцях?), навіть не зробивши ксероксованих копій. Усе те, мабуть, уже знищено, бо воно ніяк не надається до використання радянською ідеологією.

Найяскравіший зразок жертвового ставлення до пам'яти батька проявила п. Оксана Ашер, дочка Михайла Драй-Хмари. Як уже згадано, вона причинилась до повного видання поетичних творів батька. Але це був лише початок. Обдарована п. Оксана взялася за глибоке вивчення творчості славнозвісного автора "Лебедів". З-під її пера з'явилися статті про його поезію, а також англомовна книжка *A Ukrainian Poet in the Soviet Union* (Нью-Йорк, 1959). Кращі твори поета були перекладені також на англійську мову. (Варто згадати, що першим англомовним перекладачем кількох поезій М. Драй-Хмари був вищепідписаний — вони ввійшли до книжки *The Muse in Prison* (Джерсі Сіті, 1956)).

Досліджуючи творчість батька, п. Оксана написала також франкомовну дисертацію, яку з успіхом захистила в Сорбонському університеті в Парижі та отримала науковий ступінь доктора. Цю працю надрукувало видавництво Манітобського університету, правдоподібно з допомогою д-ра Ярослава Рудницького, що був тоді головою слов'янського відділу. Таким чином, творчість визначеного поета стала доступна не лише англомовному, а й франкомовному читачеві.

Найновіший здобуток п. Оксани — збірник наукових досліджень: Михайло Драй-Хмаря, З літературно-наукової спадщини (Нью-Йорк, 1979, 409 стор.) у серії "Записок Наукового Товариства ім. Шевченка", том 197. Серед критичних праць є кілька статей про Лесю Українку, одна про І. Франка, одна про Т. Шевченка та інш. Другий розділ цього тому охоплює рецензії на твори П. Тичини й В. Чумака, кілька коротких статей про білоруських письменників тощо. У третьому розділі зібрано записки й листи М. Драй-Хмари. Закінчено цю книгу великою бібліографією, що реєструє всі поетичні твори, а також літературознавчі праці за роки 1912-1931. Додано "Матеріали про творчість і життя М. Драй-Хмари".

Книга З літературно-наукової спадщини відкривається вступом ред. Григорія Костюка та працею д-ра Оксани Ашер "Портрет Михайла Драй-Хмари" (стор. 13-28), що подає багато ці-

ЮВІЛЕЙНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ ТЕАТРУ

У неділю 14-го грудня Мельборнський Драматичний Театр "Заграва" разом з Танцювальним Ансамблем Спілки Української Молоді "Верховина" відзначили 100-ліття українського професійного театру. Мистецький кер. театру "Заграва" артист і реж. Ярослав Гевко підготував три драматичні твори: "Неплатонічний діялог" Л. Коваленко, "Єва навчає" Мих. Баланчука та уривок з драми Івана Багряного "Розгром".

Перший твір виконали сам реж. Я. Гевко та Ірина Мортон, в творі "Єва навчає" брали участь Марійка Орфіній, Г. Сенюта, Я. Гевко, П. Сенів і Дм. Моравський. Уривок з "Розгрому" Багряного виконали Маруся Орфіній, П. Сенів, Дм. Моравський. Постава Дм. Моравського.

Поминаючи майстерну артистичну гру відомого нашого артиста й режисера пана Яр. Гевка, серед виконавців особливо гарно зіграла свою роль чарівна своїм виглядом Марійка Орфіній, хоч загалом й інші учасники добре зіграли свої ролі.

Танцювальна група "Верховина" під мист. кер. Наталки Моравської виконала танець "Веснянка" — молода група та старша група — "Козачок". Танці теж були на високому рівні, а виконавці в чудових українських одягах.

Відкриваючи концерт, Яр. Гевко сказав коротке, але змістовне слово про успіхи та страдницький шлях українського театру: безліч заборон, перешкод з боку ще царського уряду, а за радянської влади безліч кращих артистів були розстріляні або заслані до концентраційних таборів на загибель. Починаючи від часів Валуївських заборон української мови й до останнього часу український театр пройшов героїчний шлях, втративши безліч своїх чудових творців театру й драматургів.

Конференсіє провадив Мих. Моравський. Заля була заповнена глядачами, понад 300 осіб.

Д. Н.

кавих і рідкісних життєписних даних про відомого поета й літературознавця. Це найповніший його життєпис, який досі побачив світ. З кожного погляду книга заслуговує на те, щоб мати її в кожній університетській бібліотеці чи науковій книгозбірні, а також у культурній українській родині. Дочка М. Драй-Хмари належно виконала обов'язок супроти свого батька і щедро причинилася до вивчення його творчости. Д-р Оксана Ашер може служити прикладом того, як діти повинні зберігати й поширювати спадщину своїх кревних. Справді, дочка, гідна свого батька — визначного поета й літературознавця.

З НАГОДИ ЗАКРИТТЯ СЕЗОНУ ЗАНЯТЬ

ЮНОГО ОДУМ-У В ТОРОНТО

ОДУМ влаштовує

ОДУМІВСЬКИЙ ВІКЕНД

(КІНЕЦЬ ТИЖНЯ)

на оселі "Київ"

П'ятниця 29-го травня —

"ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР",
початок о 8-ій год. веч.

Субота 30-го травня —

ЗМАГАННЯ З ВІДБИВАНКИ
початок о 10-ій годині ранку
ВИПРОДАЖ УЖИВАНИХ РЕЧЕЙ
по обіді
ВАТРА з мистецькою програмою,
вечером

Неділя 31-го травня —

МОЛЕБЕНЬ о 1-ій год. по обіді
ОБІД о 2-ій год. по обіді
КОНЦЕРТ о 3-ій год. по обіді
БЕЙСБОЛ

ВСТУП: \$7.00 на цілий вікенд від особи
\$3.00 за один день від особи

ПРОДОВЖЕННЯ ЛИСТИ НА СПЛАТУ ТА НА УМЕБЛЮВАННЯ ТАБОРОВОГО БУДИНКУ НА ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

Деркач Іван, Чікаго	\$500.00
Шаєнко Іван	300.00
Д-р Туркевич М.	100.00
Кірєв Д., Чікаго	100.00
Братківський В.	100.00

Разом \$1,100.00

Усім жертвовавцям сердечна подяка.

Подав Ів. Данильченко
Голова ГУ ТОП Канади

ПОПРАВКА

В листопадовім числі журнала, в листі жертвовавців на сплату та умеблювання таборового будинка на оселі "Україна" мало бути — Світлана і Михайло Петруша, Детройт, — 1,156.00 дол.

CANADA

Чому Ви тут живете?

Можливо, що Ви народилися тут,
а може ні.

Але Ви живете тут, тому що
Ви або Ваші предки вибрали
Канаду, за те, що вона
пропонує кожному.

Нація свободи та можливостей –
нація, яка приймає і поважає
людей всіх рас, релігій і
культур.

Ось чому ми являємося Канадцями.

Multiculturalism

Honourable Jim Fleming
Minister of State
Multiculturalism

L'honorable Jim Fleming
Ministre d'État
Multiculturalisme

Canada

НАШІ МОЛОДІ ТАЛАНТИ

НЕЗВИЧАЙНІ УСПІХИ ПІЯНІСТКИ ГАЛІ КРИВЕНКО

Галі було лише 4 роки, як вона виявила бажання вчитися музики. Батьки охоче підтримали її бажання, а в чотири з половиною роки Галі вже почала брати участь у конкурсах гри на піяніно. У п'ять років вона вже виграла дві золоті медалі та одну срібну в секції за 8 років. З 6-х років наша молода піяністка вже належить до членів Асоціації Музики Вікторії (Австралія).

З того часу минуло 14 років. За ці роки Галі здобула 20 перших нагород на різних конкурсах, 17 — других, 4 золоті медалі і 4 срібні. Частина нагород були грошові.

Галі жила з батьками, бабусею та сестрою Олею, теж талановитою піяністкою далеко на околиці Мельборну й не могла ходити до української школи. Але дома всі завжди розмовляли українською мовою. Одного разу запросили її акомпанувати співакам на українській сцені, але вона не могла читати українського тексту пісень і програми. Вона попросила маму показати їй українську абетку, і за три чотири тижні вже читала українські книжки. Потім відвідувала курси українознавства і склала іспити з української мови на 80%, а з німецької — на 75%.

В австралійській школі, крім англійської мови, вивчала французьку, а потім — італійську.

Галі Кривенко

На великий Галин музичний талант звернули увагу вчителі музики, в яких вона навчалась — у проф. Співаковського, Макса Кука, а найбільше в Моніки О'Суліван.

Для поглиблення музичних здібностей батьки післили обох сестер до Німеччини. З перших кроків навчання у Франкфуртській консерваторії звернули увагу професори музики, на її талант як піяністки-солістки, як на одну з найкращих акомпаніаторок. Прихильно згадувала про Галину участь у концертах і франкфуртська газета.

На піяніста-соліста треба навчатися 5 років, але Галі хоче приготуватися до іспиту за півроку раніше. Недавно вона приїхала до Австралії для остаточної підготовки до іспитів, а вже у змаганні молодих талантів піяністів 17-го жовтня 1980 р. дісталася першу нагороду за виконання "2-го концерту Ф. Мендельсона", а 7-го листопада дісталася знову нагороду для молодих талантів до 25-ти років за виконання творів Шумана. А Галі ще тільки 20 років.

Варто згадати, що Галі Кривенко бере участь і в українських концертах. Коли сюди приїздив співак Мих. Мінський, вона акомпанувала йому. Лише недавно, в грудні місяці, Галі брала участь в концерті "Слава лицарям Зимового походу" в Українському Народному Домі в Ессендоні біля Мельборну, де разом з талановитим молодим студентом-скрипалем Ігорем Якубовичем виконали майстерно низку творів видатних композиторів, зібралиши довготривалі оплески. Українська спільнота Австралії гордиться своїми талантами, зокрема музичними, як Марія Намурен, Галі та Оля Кривенки, Ігор Якубович, скрипаль Анатолій Буряк, бандурист Віктор Мішалов та співачка Люся Юрків. Знають з їхніх талановитих виступів і багато австралійців. Бажаємо їм дальших успіхів.

Дм. НИТЧЕНКО

SIPCO OIL LTD. HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугу
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідіфайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕЛЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою SIPCO. Просимо наших відборців заїжджати до наших SIPCO і наповнити авта бензиною.

З ОДУМІВСЬКОГО ЖИТТЯ І ПРАЦІ

ДО УЧАСНИКІВ 14-ГО ТАБОРУ ВИХОВНИКІВ ЮНОГО
ОДУМ-У ІМ. ТРИДЦЯТИЛІТТЯ ОДУМ-У

Оселя ОДУМ-у "Україна", Лондон, Онтаріо, серпень 1980 р.

ДОРОГІ ДРУЗІ!

Одним з досягнень людини є служба, допомога і опіка над іншими. Наші Табори Виховників якраз і скеровані для цієї мети.

Вже ось чотирнадцять років з'їжджається одумівська молодь, щоб викристалізувати шляхетні прикмети людини — Служби Божої, тобто робити добро людству взагалі та своєму біжньому зокрема. Через Табори Виховників перейшли сотки чудових юначок і юнаків, молодих людей з високими якостями людини та непресічно здібних юних одумівців.

Беручи активну участь у підготовці і переведені цих тaborів, у мене залишаються найгарніші спогади з нашої спільної тяжкої праці та спільніх, хоч і скромних, але незабутніх, товариських розваг.

Ви, Дорогі Друзі, і сотки Ваших попередників є і були учасниками і творцями одумівської Великої Гри. Гри, яка породжує нові ідеї життя. Гри, яка плекає виховників та провідників ОДУМ-у: провідників сучасного суспільства взагалі, а українського зокрема. Ви є скарбом, якого не оцінюється ніякими мірилами, бо він є неоцінений.

ВИХОВНИКІВ вітаю з успішним закінченням другого року програми Табору Виховників. Бажаю Вам успіху в праці з юнацтвом та скорої здачі Другої Одумівської Проби, щоб в короткому часі Ви стали в ряди Провідників.

ВИХОВНИКІВ - КАНДИДАТІВ вітаю з успішним закінченням первого року програми Табору Виховників. Працюйте з новаками на місцях та в літніх тaborах.

Сподіваюся бачити Вас на другий рік на Ювілейному 15-літньому Таборі Виховників.

Щастя Вам, Боже!

Іван ПАВЛЕНКО СВП
1-й Заступник Команданта

ДРУЗІ ОДУМІВЦІ!

Виховний табір є дуже важливою частиною виховання одумівця. Дитина стає членом ОДУМ-у ще молодою, бере участь у співах, танцях, сходинах та тaborах. Ale приходить час, коли ці діти виростають і мусять брати активну участь у вихованні та розвитку наступної генерації юних одумівців.

Кожна організація, яка плянує існувати, мусить знайти спосіб як виховати майбутніх керівників організації. В ОДУМ-і цю працю виконує Табір Виховників. На Виховному Таборі ці майбутні керівники ОДУМ-у вчаться не тільки як бути виховниками і працювати з дітьми, але вивчають історію ОДУМ-у, для чого був створений ОДУМ та його організаційну структуру. Також вони поліпшують своє знання української мови, історії та літератури. Вони вчаться про першу допомогу, пionерку, тaborування і т. д. І те, що вони навчилися, лишається з ними на ціле життя.

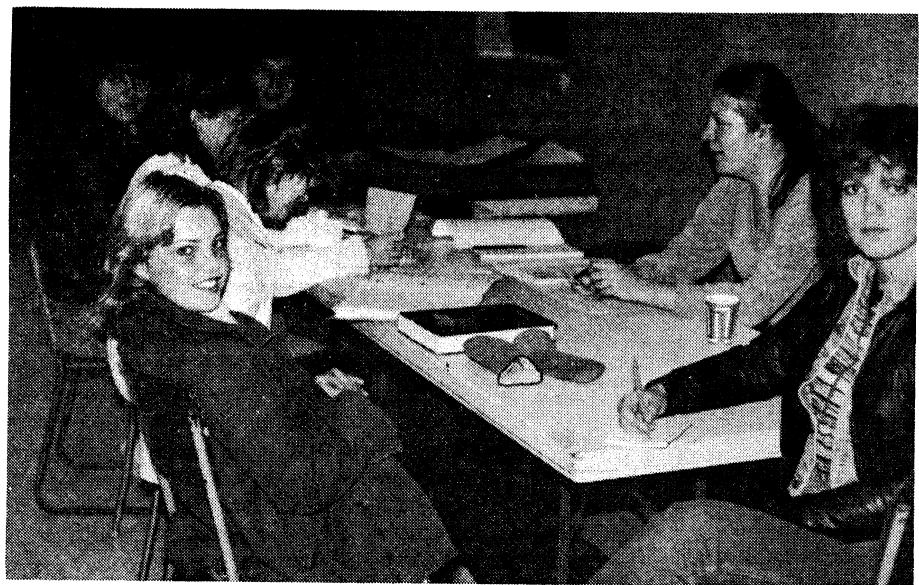

Збірка юних одумівців
на спів

Виховний Табір не є легким. Треба виконувати завдання, читати, писати і слухати п'ять гутірок на день. Учасники мусять багато і уважно вчитись, щоб перейти програму виховного табору. Кожний учасник, який успішно кінчає цей табір, виходить більш свідомим і відповідальним. Тому всі учасники цього табору можуть бути гордими та вважати себе щастливими, що вони мали нагоду бути членами табору виховників.

Я бажаю всім учасникам успіхів на іспитах та сподіваюсь, що ви як будете мати свої гуртки, зрозумієте, чому ми як Команда, так багато від Вас вимагаємо.

**Наталка КОНОВАЛ СВП
Писар Табору**

Виховники під час наради

ІЗ ПРАЦІ ЮНОГО ОДУМ-У В ТОРОНТО

Сезон Юного ОДУМ-у розпочався в суботу 20 вересня 1980 р. Отець Божик провів молитву та побажав успішної праці. Референт молоді Василь Тимошенко привітав присутніх дітей та виховників і бажав, щоб усі співпрацювали один із одним, щоб дати дітям цікаву та корисну програму.

Склад виховників на 1980-1981 рік був такий:

Референт юнацтва — Василь Тимошенко

Бунчужна - Писар — Наталка Сандул

Бунчужний — Віктор Лішина
Виховники — хлопці — Володя Заєць, Тарас Родак, заступник — Тарас Корець

Виховниці — дівчата — Катя Якута, заступниця — Маруся Красиловець, Варвара Антик, Галія Тимошенко, заступниця — Ліда Юхименко

Спортивні доглядачі — Петро Байрачний, Юрій Павлюк, Петро Лемеза, Юрій Артеменко

Кажуть люди, що знімки скажуть більше ніж тисяча слів, тож ми даємо картину нашого життя у знімках.

Наша програма в Юному ОДУМ-і є різноманітна. Раз на місяць буває дефіляда в одностоях, спільні гутірки та спів. Діти час від часу займаються спортом.

Юні одумівці Олександр Ємець і Петро Решетняк перші прийшли на гутірку.

На жаль, покищо в нас бракує відповідних спортивних приміщен, і є думка уживати якусь шкільну залю в скорому майбутньому.

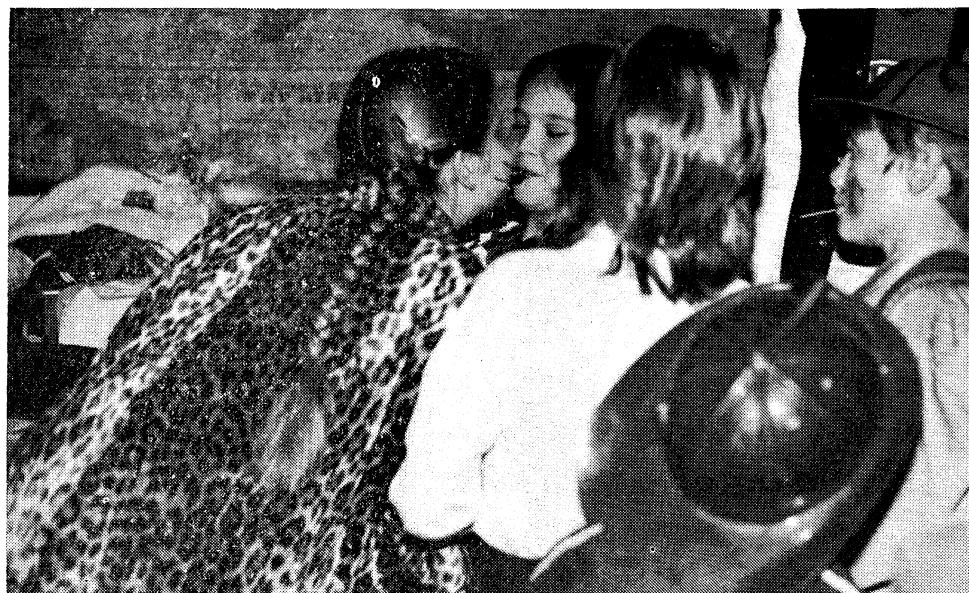
Прогулянки бувають цікаві, — наприклад, їзда на конях по фармі в Маркгам, Онтаріо. Діти також ходили гуртками до кіно. Юнодумівці беруть участь і в

інших справах — Різдвяна Коляда, День Державності тощо. По гуртках виховники також мають свої різні заняття — наприклад, гутірки, ручні вправи, спів і т. д.

Цього року в нас відчувся один брак. Наша домівка довго ремонтується. Це примусило нас часто шукати заняття в інших залах при Катедрі, але чуємо віст-

Виховники звітують команді
під час дефіляди

На святі
Архистратига Михаїла
Торонто,
1-го листопада 1980 р.

ки, що домівка скоро буде впорядкована, і ми надіємося, що це облегшить нашу працю.

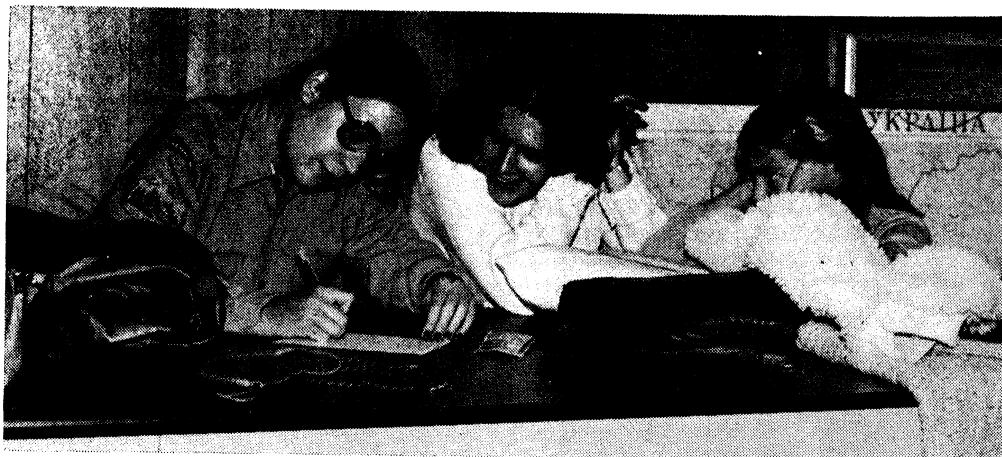
Ми, виховники, звертаємося до вас, батьки. Присилайте ваших дітей до Юного ОДУМ-у, якщо ваші діти ніде не належать. Цікавіше і веселіше, коли великий

гурток. Діти знаходять собі товаришів — краще розвиваються в українському суспільстві, і не асимілюються пізніше.

На мою думку, ті з нас, що проходили Юний ОДУМ, можуть знайти приємні спогади в своїх минулих дитячих роках. І ті са-

мі діти, тепер у своєму юнацькому віці, починають брати активне зацікавлення, перебирати ту нелегку виховну працю наших трудівників, невтомних керівників та батьків.

Наталка САНДУЛ

Бунчужна Наталка Сандул
веде реєстрацію дітей.
На зйомці разом із нею
Кім та Ліза Комар.

Бунчужний Віктор Ліщина
розвідує виховникам
Володимиру Зайцеві
 маршрут дефіляди.

Гурток "Лисички"
на Зимовім Карнавалі

Торонто,
22 листопада 1980 р.

Організатори Андріївського Вечора.

Зліва стоять: Богданка Бойко (Пласт), Василь Тимошенко (ОДУМ), Таня

Мельник, Ігор Перегійнєць (СУМ).

Сидять: Мотря Ільницька, Тарак Підзамецький (МУНО), Ліля Корнієн-

ко (ОДУМ), Мар'янка Федунік.

Торонто, 12 грудня 1980 р.

Одумівці беруть участь у Дні Гри разом із СУМ-ом і Пластом.

Торонто, 18 жовтня 1980 р.

ХОЧУ МАТИ СВІЙ ГУРТОК НА ТАБОРІ

Я буду на таборах аж поки не закінчу мої екзамени на виховника.

Мені подобається цей табір, тільки на другий рік я буду приготовлена на всі ці гутірки.

Цей табір навчив мене або ре-

чі, які я не знала або не розуміла. Він допоможе мені добре виховувати дітей. Я хотіла б бути виховницею, бо тоді можу бути на таборі і мати свій гурток дітей. Я хочу продовжувати працю в ОДУМ-і, коли буду старшою.

Ніна Сеник
Ошава, Онтаріо

ХОЧУ БУТИ БУНЧУЖНОЮ НА ТАБОРІ

Старший Виховник Провідник є найвищий ступінь в ОДУМ-і. СВП має найбільшу можливість виховувти українську молодь для добра нашої батьківщини. Я шаную цей ступінь, але сама не бажаю бути СВП. Я не думаю, що можу зробити більше, будучи СВП, ніж будучи Старшим Виховником Учасником. Я не досить знаю украйнську історію, і навіть, якби здала Другу Одумівську Пробу, не думаю, що могла б чи хотіла бути екзаменатором. Я не маю бажання бути комендантам табору, але хочу колись бути бунчужною.

Ліда Грекорет
Міннеаполіс, США

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ ОДУМ-У — ЦЕ МІЙ ОБОВ'ЯЗОК

Я плянув задовольнити всі вимоги на Старшого Виховника і стати Провідником у майбутніх роках. Я була частиною ОДУМ-у більшість моого життя і думаю, що я зобов'язана ОДУМ-ові за все, що ОДУМ мені дав. Без ОДУМ-у, я б не мала нагоди зустрітися із іншими українцями і провести час на таборах у різних містах.

Я думаю, що це мій обов'язок працювати для ОДУМ-у не тільки на таборах, а й в моїй філії виховницею, але на вищому рівні.

Як старший Виховник ОДУМ-у, я б мала нагоду працювати в команді на таборах і допомагати виховникам у їхній праці виховувати молодь.

У нашій філії я б мала більшу відповідальність, щоб досягнути різні цілі. І коли філія добре працює, цілий ОДУМ буде в кращому стані.

Олеся Коновал
Чікаго, США

ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ БЕРЕ ЧАС І ТЕРПЕЛИВІСТЬ

Я була в ОДУМ-і більшість моого життя і хочу продовжувати бути в ОДУМ-і виховницею. Коли я стану виховницею, я тоді зможу більше помагати цій організації. Я зможу провадити схо-

Олумівці беруть участь
у Дні Гри
разом із СУМ-ом і Пластом.

Торонто, 18 жовтня 1980 р.

дини із дітьми і брати більшу
участь у праці філії. Коли всі фі-
лії добре працюють, тоді цілий
ОДУМ є в добром стані.

Виховання дітей бере час і тер-
пеливість. Я люблю працювати із
дітьми і хотіла б ім помагати ви-
рості. Ми мусимо виховувати
дітей, бо вони є майбутність
ОДУМ-у.

Бути таборовиком можна тіль-
ки до сімнадцяти років. Там зна-
ходиш багато приятелів, яких
хотілось би більше бачити, як па-
ру років. Виховниця може довше
бути на таборах і в той самий
час помагати ОДУМ-ові й бути
з своїми українськими прияте-
лями.

Ліда Шкрабець
Чікаго, США

ЗУСТРІЧІ ОДУМ-У Є ЦІКАВІШІ ЯК МАЄТЕ ПРИЯТЕЛІВ

Я хочу бути виховником, бо
люблю працювати із дітьми. Та-
кож я більше не хочу бути та-
боровиком.

Виховний табір є добрий, бо
як шукаєш за роботою, можеш
писати, що був на таборі вихов-
ників. Тоді будуть знати, що ти
знаєш як плянувати. Також мож-
на легше дістати роботу, яка вам
подобається.

Табір виховників є цікавий. Ми

тут багато навчаємося. Я добре
не писала по-українському, як я
сюди приїхала, а тепер пишу
ліпше.

Тут зустрічаєтесь із багатьма
людьми звідусіль. Зустрічі ОД-
УМ-у є цікавіші, як ви маєте
приятелів із табору. Тоді маєте
багато про що говорити.

Я ви хочете йти в університет
здобути професію по вихованню
дітей, цей табір вам поможет. Я
ще не знаю чим я хочу бути, але
цей табір напевно пригодиться.

Віра Симаговська
Ошава, Онтаріо

ЛЮБЛЮ ВІДПОЧИНКОВІ І ВИХОВНІ ТАБОРИ

Я думаю, що бути виховни-
цею є цікаво і приємно. Я люблю
працювати з дітьми і можу бага-
то навчитися про них, як пово-
дитися з ними, як до них гово-
рити, і т. д.

В нашій філії майже всі вихов-
ники одружилися чи поїхали до
університетів і тому ми не має-
мо виховників, щоб могли з юна-
чками та юначками працювати і
вчити їх про ОДУМ.

В університеті я хочу вчитися
на медсестру. Бути виховницею
та працювати з маленькими діть-

ми дуже мені поможет стати мед-
сестрою.

Я дуже люблю відпочинкові і
виховні табори, і можливо, як
стану старшою, піду назад на ви-
ховний табір, щоб станути Стар-
шим Виховником.

Нatalka Притула
Детройт, США

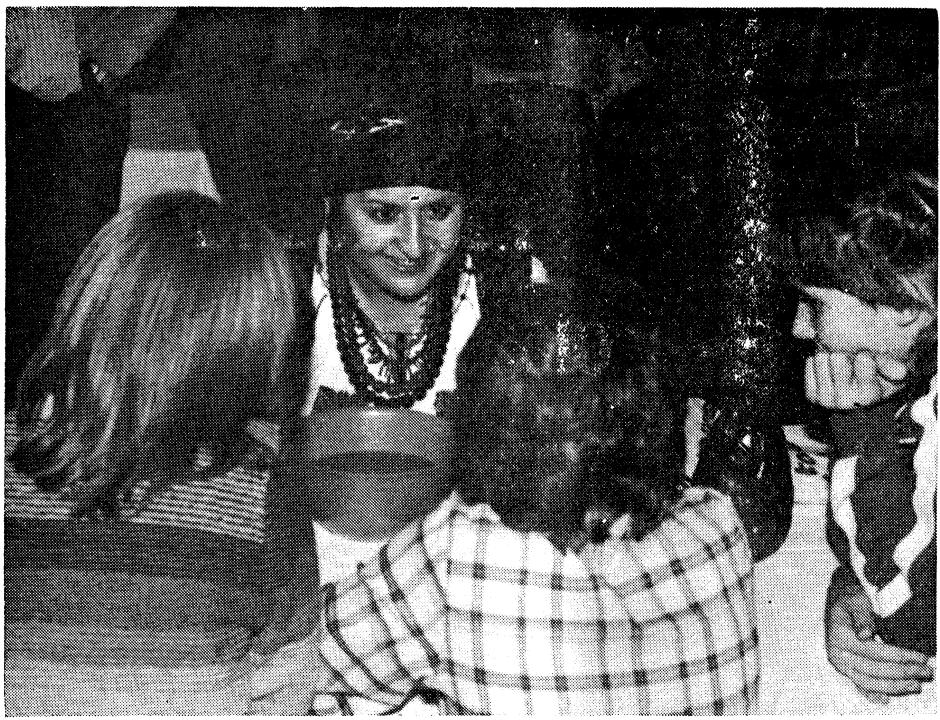
ХОЧУ ЗВІЛЬЩИТИ ОДУМ В ОШАВІ

Найголовніша причина, чому я
прийшла на табір виховників є
та, що мене цікавить праця з
дітьми. Я хочу йти до універси-
тету і студіювати дитячу психо-
логію. Цей табір мене навчає, як
учити дітей і працювати з ними.

Я б хотіла бути виховницею,
але даліше того, не знаю, чи
буду мати час осiąгати вищі сту-
пені в ОДУМ-і. Мені дуже подоба-
ється табір, але багато часу
вліті я не матиму. Я хочу пра-
цювати.

Цього літа я працювала в яслах
і дивилася за дітьми. Я там також
буду працювати, як почну шко-
лу. Одне, що я б хотіла зробити,
це звільнити ОДУМ в Ошаві. Я
думаю, що всі молоді в нашій
церкві цікавляться нашою орга-
нізацією.

Нatalka Неліпа
Ошава, Онтаріо

Одумівці беруть участь в Андріївськім Вечорі разом з іншими молодечими організаціями.

Торонто, 12 грудня 1980 р.

Група юних одумівців під час прогулянки на ковзані до Онтаріо Плейс.

Торонто,
22 грудня 1980 р.

Отож тут і зустрілися таких двох молодих одумівців — Тамара Носовенко та Гриць Неліпа. Гриць був молодий, енергійний студент, який щойно приїхав до Торонта з Бельгії. Тамара — молода бльондинка з голубими очима і чепурним носиком — замітна куди тобі. Всі інші деталі призабулися. Одне яскраво пам'ятатється, що Тамара і Гриць повінчалися 21-го січня 1956 р. Було гучне весілля!

За ці перші 25 років вони мали багато радості та успіхів у їхньому житті, а найбільшою потіхою для них стали їхні діти Наталя та Петро.

Для панства Неліпів день їжнього подружжя залишився у пам'яті незабутній і дорогий, тому вони рішили відзначити їхній срібний ювілей. У пишно прибраній залі зібралися запрошені найближчі і найдорожчі гості, родичі, куми, дружки і дружби та друзі.

Бенкетом провадив старший дружба Микола Носовенко — брат пані Неліпи. За головним столом сиділи: панство Неліпи, їхні діти Наталя і Петро та дружби і дружки. Олександр Харченко у своїй промові пригадав як тяжко йому та Грицеві було пристосуватися до нового життя в Канаді. Дякуючи одному заможному господареві, який забрав їх до себе мешкати, їхнє життя змінилося. Господар взяв їх до себе з умовою, що вони виведуть у люди молодого Михася. Дружка Рома Келембет цікаво пригадала про молоді літа та деякі Тамарині пригоди.

Від корпорації "Україна" з Лондону, Онт., вітав ювілятів пан Борис Яремченко теплими та щирими словами. Пан Яремченко підкреслив невтомну працю Гриця й Тамари в корпорації, де вони є одними з найактивніших членів. Пан Іван Данильченко, голова ГУ ТОП-у, так само вітав панство Неліпів з їхнім ювілеєм і дякував ім за їхню працю в ОДУМ-і. Від парафії св. Івана в Ошаві і від Союзу Українок Канади вітала ювілятів пані Д. Омелянчук. З великим хистом та глибоко обдуманими словами вітала своїх батьків Наталя. Вона володіє українською мовою так, ніби щойно приїхала з України. Наталя звернулася такими словами:

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ ГРИГОРІЯ І ТАМАРИ НЕЛІПІВ

Спогади про п'ятдесяті роки пригадують справді романтичну атмосферу. Це ж перші кроки по-воєнної еміграції по тротуарах новознайденого великого міста Торонта. А молодь аж роїла по нових домівках, а особливо наші

одумівці. Народний Дім при вулиці Ліппікот служив для них на всі сходини, забави, вистави та концерти. Якраз тут наші хлопці та дівчата парувалися, роздивлялися один на одного, мріяли знайти собі пару.

"Хто є батьки? Чи ті люди, що дають вам ніс, очі, губи — загальний вигляд? Чи ті люди, що дають вам любов, тепло та безмежну терпеливість? Такими є мої батьки, за що я їх люблю і дякую ім за їхню любов".

Син Петро, як ведеться хлопцям, сказав коротко і ясно: "Вітаю Вас, мамо і тату, з цим великим днем та бажаю Вам довго прожити".

Гриць і Тамара дякували усім гостям за те, що не погордилися і своєю присутністю звеличали цей радісний день у їхньому житті.

Бенкет продовжувався танцями. Наталя своїм гарним голосом розважала гостей, співаючи під звуки оркестри. Ювілейний бенкет увінчувався великим успіхом.

На другий день, які і ведеться, були поправини. Під час різних дискусій та дотепів згадали і журнал "Молода Україна", та склали на фонд журнала 70 дол.

На закінчення цього скромного допису хочеться ще раз побажати ювілятам Грицеві і Тамарі від кумів, знайомих та друзів щасливого напряму до золотого ювілею.

М. Сеник (Михась)

ЗВЕРНЕННЯ ЛЮБОМИРА ЛУЦЮКА

Магістер Любомир Луцюк є автором виданої мин. року книжки п. заг. "Ukrainians in the Making, Their Kingston Story".

Тепер він виготовив 2.000 анкет до українців по цілій Канаді. Він хоче зібрати статистичні дані про "третю еміграцію" до Канади, що прибула ПІСЛЯ другої світової війни. Його анкета має ціль зібрати інформації про життя українців перед війною, чому люди залишили свій край, які були умови життя в таборах переміщених осіб під зарядом УНРРА та IPO і який вплив зробила ця еміграція на вже усталозовану українську спільноту в Канаді.

Анкета буде розслана протягом місяців — лютого, березня й квітня — до осіб всіх політичних, релігійних і суспільних організацій у Канаді. Він просить усіх, що одержать ці анкети — виповнити їх по можливості повністю і зразу їх вислати. Анкета

Мгр. Любомир Луцюк

не вимагає подачі прізвища, чи адреси, — тобто вона є анонімною і лишиться повністю довірочною.

Це буде перше наукове дослідження нашої, після 2-ої війни, еміграції в Канаді. Мгр. Л. Луцюк просить наших читачів про співпрацю і допомогу у його задумі: виповнити запитник і надіслати на подану адресу. Якщо б хтось бажав особисто пов'язатись з ним, або одержати анкету, треба писати на адресу:

Mr. L. Luciuk
c/o The Department of
Geography, The University of
Alberta
Edmonton, Alta. T6G 2H4

**

КНИЖКА Л. ЛУЦЮКА —

**UKRAINIANS IN THE
MAKING, Their Kingston Story
by Lubomyr Luciuk**

Рік вид. 1980, 156 стор., 12 стор. фотографій, дві мапи України, карта Кінгстону.

Гарне видання, в твердій опраці. Ціна 10.00 дол.

Замовлення слати:

Mr. Lubomyr Luciuk
c/o 68 Nelson St.
Kingston, Ont. K7L 3W8

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ УПОКОЇННЯ ВАСИЛЯ ІВАНОВИЧА ТАЦЮКА

15-го січня 1980 року упокоївся Василь Тацюк.

Василь Іванович народився 20-го лютого 1909 року на Полтавщині в містечку Опішні, у сім'ї.

Він був членом Української Православної Громади Св. Тройці, м. Лондон, Онтаріо, був дійсним членом фундації Т. Шевченка, членом Українського Центру в м. Лондон, членом оселі "Україна", та меценатом одумівського будинку на оселі "Україна", на будову якого пожертвував 10.000 дол. В. Тацюк був членом Української Революційно - Демократичної Партії і прихильником сприяння УНРаді, та жертводавцем на різні інституції.

15-го січня 1981 року відбулася панахида за спокій душі Василя Івановича у православній церкві м. Лондон.

На поминальній трапезі друзій приятелі пом'янули його не злим тихим словом, згадали його заслуги на протязі його життя, невисипущу енергію, яку Василь Іванович мав, та скромне його одинарне життя.

Дякуємо отцеві Настоятелеві протоієрею М. Фляк за відправу, членам хору за гарний спів, і жиночому відділові ТОП-у за приготування смачних страв.

Тrosti — Б. і М.

У ДРУГУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

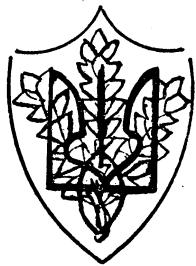
У другу річницю смерти бл. п. проф. Івана Панасовича Посипайлла друзі покійного з м. Сираюзи, штат Нью-Йорк, П. Валентина Гурська та П. Тетяна Шкільна, провели кольпортаж непроданих його підручників з української літератури. Продано на \$80.00.

Розподілено: \$40.00 на місячник ОДУМ-у "Молода Україна", а \$40.00 на оселю ОДУМ-у "Київ" — Акорд, Н. Й.

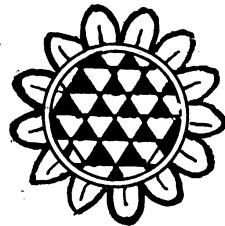
Вішан. паням Валентині Гурській та Тетяні Шкільні висловлюємо сердечну подяку за проведену працю.

Вічна пам'ять бл. п. проф. І. П. Посипайллові!

Сергій Євсевський

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

“НЕ Я Б’Ю, ВЕРБА Б’Є:
ЗА ТИЖДЕНЬ ВЕЛИКДЕНЬ.
БУДЬ ЗДОРОВИЙ, ЯК ВОДА;
БУДЬ БАГАТИЙ, ЯК ЗЕМЛЯ...”

ЦИМИ СЛОВАМИ ВІТАЄМО
УСІХ ЧИТАЧІВ
СТОРІНКИ ЮНОГО ОДУМУ

3

РАДІСНИМ СВЯТОМ ВЕЛИКОДНЯ.
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

НА ВЕЛИКДЕНЬ
ВМИВАЮТЬСЯ КРАШАНКОЮ

Усі члени родини в перший день Великодня вмиваються крашанками. Господиня наливає в миску води, кладе туди 2-3 крашанки, а господар кидає дрібну монету й усі по черзі вмиваються. Вірили, що коли вмитися крашанкою, то будуть здорові, рум’яні, як крашанка червона та багаті. Коли є дівчина на виданні, то вмивається першою і виймає одну крашанку, якою вмивалась. Найстарша доросла дитина, донька, чи син, що вмивалися останніми, — забирають, крім крашанки, й копійку чи гріш, що батько вкинув у миску. А дівчина вірила, коли першою вмиється крашанкою, то скоро по Великодні вийде заміж, буде здорована й щаслива.

С. Килимник

“Укр. рік у народніх звичаях”

ПЛАКУЧА ВЕРБА

(Легенда)

Плакучая верба була колись гордим, струнким деревом. Високо вгору підіймала вона своє пишне гілля й красувалась проти ясного неба.

“Ніхто не має такого чудового гілля, — казала вона сонечкові. — Я найстрункіше в світі дерево. Я окраса садів”.

І сонечко ласково посміхалося їй, а небо пестило ї...

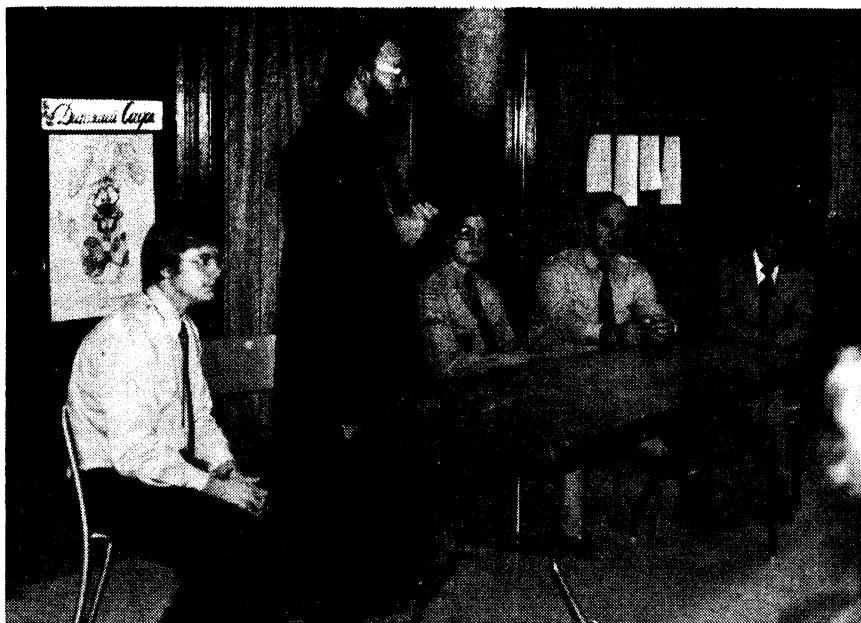
Та от настав день, коли книжники й фарисеї привели Господа нашого на суд до Пилата. Вони хотіли смерті Христа. Та Пилат, допитавши Його, не знайшов на Ньому ніякої вини й хотів Його відпустити. Але вороги Христа вимагали для Нього карі. Тоді намісник римського цісаря звелів бичувати Спасителя. Жорстокі воїни радо кинулись виконувати наказа Пилатового. Вони поспішили у великий сад, щоб знайти там різок, якими найдошкульніше можна б було катувати Христа. Тут погляд іхній упав на рівні гілочки верби, що гордо височіла серед інших дерев Пилатового саду. Воїни нарізали цілий пук тих гілок і зробили з них різки.

Але верба й не догадувалась, для чого беруть у неї гілки... Та раптом вона побачила, що воїни втягли в сад Сина Божого, зірвали з Нього одежду й прив’язали до стовпа. Гостро засвистіли в повітрі вербові різки, й свята кров Спасителя близнула на грішну землю.

Покірно, як ягнятко, терпів Ісус Христос усі муки катування. Але верба не витерпіла. Вона всіма своїми гілочками затремтіла від жалю й сорому за те, що її гілля вжили для такої ганебної справи. Вона не мала більше сміливості дивитись у блакитне небо. Сумно попустила вона своє листя, схилила гілля низько до землі й тихо заплакала.

Люди назвали її потім плакучою вербою й охоче садять на могилах своїх рідних. І шумить вона там, шумить своїм листячком пониклим про страшну неправду, яку заподіяли люди своєму Спасителеві.

Із збірника “Євшан-зілля”

Під час відкриття праці
Юного ОДУМ-у в Торонто
Зліва: Василь Тимошенко,
отець Божик, Наталка Сандул,
Олександр Харченко
і голова Ц.К. ОДУМ-у
Віктор Педенко.

20 вересня 1980 р.

I. ЧМИРЬ

ВЕСНЯНКИ

Швидко розтає останній сніг, дзвенять весняні струмочки. Галасливе птаство повертається з теплих країв до рідної оселі. Настає пора лісової красуні, польової царівни — Весни, прихід якої люди здавна святкували, співаючи при тому особливих пісеньок-веснянок. Багато з них збереглося в українському народному репертуарі й понині. Вони були окрасою весняних розваг молоді, чимало з них перейшло у спадок до дітей, влилося в їх ігри та пісні, чаюючи багатством і свіжістю барв народного поетичного слова.

— Ой весна, весна — днем красна.
що ти нам, весно, принесла?
— Принесла я вам літечко,
щоб родилося житечко,
ще й озимая пшениця,
що й червоні квіточки,
щоб квітчались діточки.

В "Зайка" грають так. Беруться за руки і ходять по колу. Всередині — зайко. Коли він чує слова пісні: "Та нікуди зайку вискочити", то намагається розняті в якоїсь парі руки і вискочити, однак цього ѹому не вдається зробити. Коли ж доспівають до слів: "Ану, зайку, скоки в боки", то він мусить скакати на одній нозі. Після того, як проспівають: "З дівчиною обнімися", зайко підходить до котроїсь з дівчат, обкручується з нею і та залишається за зайка. Далі знову грають спочатку.

Загороджу річку терном-берном, терном-берном.
Та нікуди зайку вискочити, вискочити.
В мене воротічка залізний, залізний.
А замочки золоті, золоті.

Ой, скоч, коли хоч, коли мати велить.
Коли твоя, зайчику, голова не болить.
Ой ну, зайку, скоки в боки через мої карі оки.
Ой ну, зайку, обернися, з дівчиною обнімися.

Візьмутися дівчата за руки, витягнуться шнурком та й в'ють танок, неначе огудина огірочна по городі в'ється. Ця веснянка зветься "Огірочки". Передні завертають до задніх, а там остання пара підняла вгору руки, всі проходять наче крізь ворота і співають:

Ой, вийтесь, огірочки,
А в зелені пуп'яночки,
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.

Ходить жучок по жучині,
А жучина по деревині;
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.

Дайте, хлопці, околота,
Повезем жучка до болота.
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.

Одну пісню-гру скінчили, іншу починають. І здається, не буде кінця тим найпростішим поетичним висловам, із яких здавна український народ сплітив свій святковий вінок найчарівніший порі року — Весні, даруючи їй ніжні мелодійні веснянки.

**ЗРОБІТЬ ПРИЄМНІСТЬ і користь
Вашим дітям — пошліть їх літом
на один із таборів ОДУМ-у!**

Клавдія РОШКО

В Е С Н А

Неможливо весни не любити,
Вона — радість, і сонце, і сміх.
Ні, не можна весни не любити —
Вона мила і щедра для всіх.

Вона пісню веселу співає, —
Вона скрізь — і в бурхливій воді.
Геть прокинутись всіх закликає
І надій несе молоді.

Зими, струшує рештки завзято
Вся природа, збудившись зі сну,
У квітках вся земля, наче в свято,
Все співає і хвалить весну.

Все довкола неначе сміється,
Вабить пролісок лагідно зір,
Пульс весни в кожнім дереві б'ється,
В травах, ріках, у синяві гір.

Сміх бринить у повітрі весною,
Чути силу в акорді громів,
І несеться далеко луною
Спів пташок і дзюрчання струмків.

Весна сили дає, щоб творити,
Дні дарує ласкаві, ясні.
Ні, не можна весни не любити —
Увесь світ салютує весні!

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ ПРО ЖИТТЯ
І ТВОРЧІСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
в ч. 297 "М. У."

1. на Волині
2. Ольга з роду Драгоманових
3. Олени Пчілки
4. дев'ять років
5. "Надія"
6. Лариса Косач-Квітка
7. "На крилах пісень"
8. туберкульозу
9. на Кавказі (в Грузії)
10. Байковому цвінтари

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ З БІОГРАФІЇ
Т. ШЕВЧЕНКА В Ч. 298 "М. У."

1. Тарас у дитинстві їздив на торговицю у Вільшану, Богуслав, Звенигородку, чумакував з батьком у Єлисаветграді. Розповідається про це в повісті "Наймичка".

2. Найближчими друзями Тараса Шевченка були сусідські діти: Данило Бондаренко, Оксана Коваленко, Павло Могильний, Іван Сокирка.

3. Перша збірка творів Т. Г. Шевченка називалася "Кобзар" (1840). Там було вміщено 8 творів: "Думи мої", "Перебендя", "Катерина", "Тополя", "Думка", "До Основ'яненка", "Іван Підкова", "Тарасова ніч".

4. Шевченко давно мріяв поїхати на Україну. Він задумав купити там землю, побудувати хату і переїхати жити на Україну. В кінці травня 1859 р. Тарас Шевченко одержав дозвіл, а 5-го червня уже був у Лихвині.

5. Тарас Шевченко мріяв оселитися над Дніпром у Каневі.

СПИСОК ОПОВІДАНЬ, ДРУКОВАНИХ НА СТОРИНКАХ ЮНОГО ОДУМІВЦЯ В ЖУРНАЛІ
"МОЛОДА УКРАЇНА" ВІД СЕРПНЯ 1976 Р. ДО СІЧНЯ 1981 Р. ВКЛЮЧНО

(Чис. 247-296. Разом 50 чисел. Липневі-серпневі — подвійні числа)

Рік	Число	Назва оповідання	Автор
-----	-------	------------------	-------

1976	247	—	
	248	СОНЕЧКО	— З. КОВАЛЕНКО
	249	ОСІННІЙ ДЕНЬ	— І. НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ
		ОСІНЬ	— М. КОЦЮБИНСЬКИЙ
	251	ПОВЕДІНКА ОДУМІВЦЯ	— Порадник одумівця ч. 1
		ЯКИЙ ЦЕ МІСЯЦЬ?	
	251	ГНАТ ХОТКЕВИЧ	— журн. "ВІСТІ" 1963 р.
		ПЕРЕД РІЗДВОМ	— О. Д. ФОТИЙ
		РІЗДВЯНИЙ ВЕЧІР (уривок)	— Г. ХОТКЕВИЧ
	252	ГОЛОДНА КУТЯ	— В. Ч-КО
	253	МАЛА МАЛЯРКА	— П. БОДНАРУК
	254	ЛЮТИЙ І БЕРЕЗЕНЬ	— С. КИЛИМНИК
	255	ВЕСНА, БЛАГОВІЩЕННЯ І ВЕЛИКДЕНЬ	
	256		

**СПИСОК ОПОВІДАНЬ, ДРУКОВАНИХ НА СТОРІНКАХ ЮНОГО ОДУМІВЦЯ В ЖУРНАЛІ
"МОЛОДА УКРАЇНА" ВІД СЕРПНЯ 1976 Р. ДО СІЧНЯ 1981 Р. ВКЛЮЧНО**

Рік	Число	Назва оповідання	Автор
1977	257	—	—
	258	КУТОЧОК ПРИРОДОЗНАВСТВА	— Л. КРЮКОВА
	259	ПЕРШИЙ ОСІННІЙ МІСЯЦЬ ЯК СОЛОВЕЙ ЧОЛОВІКА РОЗУМУ НАВЧАВ	—
	260	ДОБРИЙ ПОРАДНИК ПРО ЩО ТИ, ДОЩЕ?	— НАР. КАЗКА — І. ПІЛЬГУК (Г. СКОВОРОДА)
	261	МИКОЛА ЛІСЕНКО ОСІНЬ ПРИЙШЛА (уривок) СЛУХОВИЙ ОРГАН — ВУХО	— Ю. КОВАЛЕНКО — "ДНІПРО" — КАНАДА
	262	РІЗДВО В ПРАЛІСАХ (уривок)	— Г. ХОТКЕВИЧ
	263	—	— Я. СЛАВУТИЧ
	264	3 ДАВНІХ ЛІТ (уривок про Л. Українку)	— І. БАГРЯНИЙ
	265	... ЦЕ Ж ТА ЗЕМЛЯ БЕРЕЖИ ЗДОРОВ'Я	— О. ЛІСЕНКО — О. КОШИЦЬ
	266	—	—
	267	—	—
	268	—	—
	269	ЯК Я ТОПИВСЯ КОЛОМИЙКИ	— О. КОВІНЬКА
	270	ДОЩ (уривок)	— (УКР. ЛІТ.)
	271	ДУБ І БОРОВИК	— С. ВАСИЛЬЧЕНКА
	272	ПРО ДЕРЕВА	—
	273	—	—
1979	274	СВЯТА ВЕЧЕРЯ СТАРИК-РОКОВИК	— С. КИЛИМНИК
	275	ШАНУЙМО ВСЕ СВОЕ РІДНЕ ПОДОРОЖІ ДО МАВКИ (уривок)	— В. ДАЛЬ
	276	ШЕВЧЕНКОВА МОГИЛА	— Митр. ІЛАРІОН
	277	—	— А. КОСТЕНКО
	278	В. МОРОЗ	— М. КОЦЮБИНСЬКИЙ
	279	ЛАСТІВКА	—
	280	У ЛІСІ (уривок)	— Н. ЗАБІЛА
	281	—	— МАМА
	282	ДЛЯ КОГО ГОЛКИ В ІЖАКА	— І. ФРАНКО
	283	ГАДЮКА	—
	284	—	— В. РОСІН
1980	285	НЕ СТРАШНО	— К. УШИНСЬКИЙ
	286	ЦАРІВНА (уривок)	— М. ШЕВЧЕНКО
	287	ВІТІВКИ СТАРОЇ ЗИМИ	— О. КОБИЛЯНСЬКА
	288	СПОГАДИ ПРО Л. Українку	— К. УШИНСЬКИЙ
	289	КРАЇНА-ПИСАНКА	— Є. КРОТЕВИЧ
	290	—	— О. ГОРЯНКА
	291	У ЯМІ З ВЕДМЕДЕМ (уривок)	— О. БЕРДНИК
	292	ПЕРШИЙ ГОДИННИК ЯК СЮРЧАТЬ КОНИКИ	— Б. ДРУЗЬ
	293	ЧІПКА (уривок)	— В. РАДЗИМОВСЬКИЙ
	294	ПОГАНІЙ НАСТРІЙ	— П. МИРНИЙ
	295	ЧИ є ЗИМА?	— О. КОСТИНСЬКИЙ
1981	296	ЩАСЛИВИЙ СВЯТИЙ ВЕЧІР РАДУЙСЯ ЗЕМЛІ, ХРИСТОС РОДИВСЯ	— О. БУЦЕНЬ — Н. НАРКЕВИЧ — ДІД МИТРО (Соняшник ч. 25)

Подаємо цей список нашим юним читачам, щоб підкреслити кількість авторів і різноманітність тем та допомогти виховникам знайти матеріали на відповідні свята.

Список упорядкувала В. РОДАК з допомогою О. РОДАК
СПИСОК ВІРШІВ БУВ ПОДАНИЙ У Ч. 297 "М. У". 1981 р.

Торонто, 1981 р.

Петро КОСЕНКО

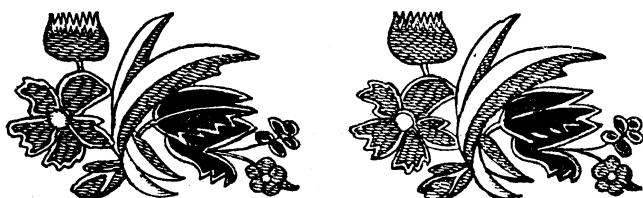
ДІОГЕНАМ

Грецький філософ Діоген жив у бочці й вдень з ліхтарем шукав Людини. (З історії).

Ані плугатар, ані жнець
Якийсь у древності мудрець
Обрав собі за хату бочку
І без мороки в холодочку
У філософію пустивсь:
— Який сьогодні світ зробивсь,
Якщо сказати без огуди,
Торкаючись дразливих тем,
То де тепер ті справжні люди?
Іх не знайти і вдень з вогнем!
— А ти не йди і не шукай!
А сам рукава закачай
Та й заходись коло людини,
Тоді й побачиш, що не кини
І не крилаті словаеса
З людини роблять чудеса,
А труд, посвята і ідея
І твердість вічного юдея!

Отож закиньте ліхтарі
І ви у бочках нині сущі,
Залиште ваші шкаралуці
І будьте справжні трудари!

Рочестер, Н. Й., 1976

ARMADALE MEAT PRODUCTS LTD.

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

В ТОРОНТО І ОКОЛИЦІ

Крамниця при вул. Блюр коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor St. West
Toronto, Ontario M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

ВЕЛИКОДНЕ ПОБАЖАННЯ

З нагоди великих свят Воскресіння Христового вітаємо Нескорений Український Народ на Рідних Землях, його одержимих борців за правду, волю і справедливість як для свого народу, так і для всього людства.

Вітаємо Українську Спільноту в діяспорі і проводи її церковних, політичних і громадських організацій та установ.

Нехай Воскресіння Христове сповнить нас надією остаточної перемоги добра над злом, правди над неправдою, життя над смертю.

Нехай істина Христової перемоги скріпить нашу віру, сповнить нас радістю та переконанням, що наспів день Воскресіння нашої Батьківщини.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Президія Секретаріату
Світового Конгресу Вільних Українців

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2190-B Bloor St. W. — Toronto, Ont.

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE

УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить за різні щаднічі пільги 13 – 14%
- Дає малі і великі особисті моргеджеві позички, в міру можливостей
- Має життєву аснурацію на заощадження до \$ 2.000 на особисті позички до \$10.000 після вимог ЮМОСІС.
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих та платить 3% на чекові контів.
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду.
- Дає різні фінансові поради
- Дає пашпортові гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добре кредитові звіти
- 31 рік на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадіть ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.
406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:
2253 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

ЧИТАЙТЕ

“МОЛОДУ УКРАЇНУ”

**ПОШИРЮЙТЕ
ЦЕЙ ЖУРНАЛ
МІЖ**

СВОЇМИ РІДНИМИ

ЗНАЙОМИМИ

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД “МОЛОДОЇ УКРАЇНИ” ЖЕРТВУВАЛИ:

Танцювальний анс. “Веснянка”, Торонто, Онт.	\$100.00
3 нагоди 30-ліття ОДУМ-у, Іван і Зіна корець, Торонто	75.00
3 уходин Олексія і Марії Макаренків, Лондон, Онт.	67.50
Відділ ТОП, Ошава, Онт.	40.00
3 нагоди 30-ліття ОДУМ-у, Іван Наливайко, Гамільтон	30.00
Відділ ТОП, Лондон, Онт.	25.00
На нев'янучий вінок Владики Миколая зложили в Торонті: Катерина Щербань	25.00
Григорій і Марія Романенки	25.00
Віктор і Галина Педенки	20.00
Євгенія Таборовська, Тор.	21.00
Борис Бородчак, Оттава, Онт.	20.00
Іван Осійчук, Мортон Гров, США	16.00
Укр. драм. гурток “Музу” в Торонто	15.00
Павло Шепель, Сомерсет, Н. Дж., США	12.00
Дмитро Грушецький, Рівер Гров, Ілл., США	11.00
Ол. Канарайський, Пенкінктон, Б. Кол.	10.00
Микола Наливайко, Плянкстер, США	10.00
Іван Павленко, Едісон, Н. Дж., США	10.00
Анна Шанда, Іслінгтон, Онт.	10.00
Василь Жила, Торонто, Онт.	10.00
Олександр Полець, Антоні, Мд., США	7.00
Л. Ткач, Австралія	6.87
Т. Хохітва, Форт Лодердейл, Фл., США	6.00
Отець Ф. Легенюк, Скарборо	6.00
С. Обурковський, Лондон, Онтарио	6.00
Любима Терещенко, Ріджвуд, США	5.00
Микола Лазаренко, Ст. Бруно, Кве.	5.00
Іван Заковоротний, Вуд-брідж, Кон., США	4.00
В. Володченко, Лондон, Онт.	3.00
Григорій Сніг, Лондон, Онт.	2.00
Іван Свириденко, Гантінк顿, Кон., США	2.00
Борис Яремченко, Лондон, Онт.	1.00

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

Зіна Корець, Торонто, Онт. 1

Жертводавцям і прихильникам
“Молодої України” щира подяка!

Ред. і адмін. “М. У.”

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1.

LONDON, ONTARIO

(Premix concrete)
Ready mixed concrete

VILLAGE DELI

СМАЧНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

Фірми

СЕМИГЕНА

Крамниця на розі вулиць
Бересфорд і Блюр Зах.
в Торонто

Власник

ПЕТРО СТЕПУРА

258 Beresford Ave.
TORONTO, ONT.

Тел.: 767-3755

Запрошений гість до запрошувача:

— Чи знає ваша дружина, що я прийду до вас на обід?

— О, так. Ми з нею про це сьогодні ранком добре посварились.

**

Два лікарі на пляжі:

— Ти лише поглянь навколо: які гарні ноги мають жінки.

— Не знаю. Я фахівець по грудних хворобах.

**

Між двома політиками:

— А знаєш, коли говориться найбільше нісенітниця?

— У тому році, коли відбуваються вибори.

**

Прожожий до пари, що сидять у парку на лавці й сваряться:

— Порядні люди роблять це дома...

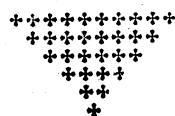
MR. N. HAWRYSH
16 INDIAN ROAD CR.
TORONTO, ONT.
M6P 2E8

294

Ціна 1.00 дол.
в США і Канаді

If not delivered please return to:

МОЛОДА УКРАЇНА
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

**ROCHESTER
FURNITURE
CO. LTD.**

ТРИ ВЕЛИКІ КРАМНИЦІ
Великий вибір хатніх меблів
вітальні, спальні, їдальні,
холодильники, пральні
машини, електричні і
газові печі, телеві-
зори, радіо.

TORONTO CENTRAL
423 College St. W. - Tel. 364-1434
TORONTO WEST
1121 Dundas St. W. - Tel. 535-1188
MISSISSAUGA
1995 Dundas St. E. - Tel. 624-4411

Е. ДУМИН

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
чоловічих, студентських
і хлоп'ячих костюмів
як також різних фасонів
і кольорів
СОРОЧКИ.
550 QUEEN STREET WEST
Toronto, Ontario
Tel.: 364-4726

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

"САМОПОМІЧ"

2351 W. Chicago Ave. — Chicago, Ill. 60622 — Tel.: (312) 489-0520

видає 6% дивіденди на звичайні ощадностеві конта

- Каса "САМОПОМІЧ" видає різні роди сертифікатів від 6.5% до 10% дивіденди
- Каса видає всі роди позик на вигідні умови.

Філії "САМОПОМОЧІ":

На півдні міста:

1923 W. — 51st Street
Chicago, Ill. 60609
Tel.: 476-9435

На північному заході:

5000 Cumberland Road
Chicago, Ill. 60656
Tel.: 625-9830